

Nødværgeretten

Inden man en dag muligvis skulle få brug for at forsvare sig, er der flere ting man er nødt til at overveje. Politiet vil ofte se strengere på "kampsports udøvere" der bruger deres teknikker til forsvar. Det skyldes at personer der træner kampsport/kampkunst ofte slår og sparker hårdere end angriberen, og domstolene kræver derfor nogle gange at man forsøger at ramme modstanderen hvor det ikke skader ham så meget. Et spark eller slag kan faktisk straffes lige så hårdt som brug af våben. Derfor skal man altid huske nødværgerettens "gyldne regel": **Man skal forsvare sig uden at bruge mere magt end lige netop, hvad der er nødvendigt for at stoppe voldsmanden!** Vi kommer tilbage til den "gyldne regel" som vi bruger den, men først den rent juridiske side:

Ved nødværge forstås det man i daglig tale kalder "retten til at forsvare sig" med andre ord hvornår og hvordan man må forsvare sig over for et angreb. Straffelovens paragraf 13 lyder: "**Handlinger foretagne i nødværge er straffri for så vidt de har været nødvendige for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb og ikke åbenbart går ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning er forsvarligt.**"

- At 'forsvaret skal være nødvendigt. betyder at hvis feks lillesøster på 3 år angriber os med en ske er det ikke nødværge at fælde hende med et spinspark for at undgå "angrebet".
- Et 'påbegyndt eller overhængende angreb. betyder at det er tilladt at forsvare sig hvis f.eks. en angriber løfter hånden for at slå, det er ikke nødvendigt at vente til han har slået. Derimod kan man ikke forsvare sig imod en der har truet med bank ved selv at opsøge og slå ham før han har haft lejlighed til gøre alvor af truslen.
- Et 'uretmæssigt angreb. vil sige at man ikke må forsvare sig imod et .lovligt angreb., f.eks. en politi anholdelse.
- At 'angrebet ikke må gå ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, person osv. betyder at forsvaret altid skal tilpasses situationen.
- 'det angrebne retsgodes betydning. vil sige at nødværge også kan udøves for at beskytte ting, andre personer, dyr osv.

Hvis du er kommet til at skade et andet menneske så sørg for at der bliver ydet førstehjælp hvis det er nødvendigt - og prøv at skaffe vidner på at det var dig der blev overfaldet. Forsvaret må således aldrig være farligere end angrebet. Men modsat vil det også sige at et livsfarligt angreb, feks knive eller skydevåben, i yderste konsekvens må mødes med et livsfarligt forsvar, f.eks med skydevåben.

Paragraf 13, stk 2 siger: "**Overskrides ovenstående regler for lovligt nødværge, bliver man alligevel ikke straffet, hvis overskridelsen er rimeligt begrundet i den skræk eller ophidselse, voldsmandens angreb har fremkaldt.**" Hvis også dette overskrides er "sidste chance" straffelovens paragraf 84 der siger at **straffen for en overskridelse af nødværgeretten kan nedsættes eller helt bortfalde hvis særlige omstændigheder gør sig gældende.**

Andet: Der er ikke tale om nødværge hvis man selv har provokeret angriberen til at angribe.

Det ikke længere nødværge hvis angriberen har afsluttet sit angreb.

Loven siger at "**Samtykke til simpel vold er straffri**" dvs det er normalt lovligt at "gå med udenfor" til et simpelt slagsmål, der er her ikke adgang til nødværge.

Retten kan vælge at kalde en slåskamp 'særlig rå, brutal eller farlig vold. - det kan give længere fængselsstraf end almindelig gadevold med knytnæver. Så derfor: **Man skal forsvare sig uden at bruge mere magt end lige netop det der er nødvendigt for at stoppe angriberen.**

Endelig, hvis man påberåber sig nødværge er der "omvendt bevis byrde", dvs man skal kunne bevise at man var udsat for et angreb - hvilket kan være meget svært hvis man har vundet en slåskamp.

Så ifølge nødværgeretten skal man forsvare sig uden at bruge mere magt end lige netop, hvad der er nødvendigt for at stoppe voldsmanden. Det er derfor vigtigt at man gør sig nogle tanker om hvordan man kan, og vil reagere, i forskellige situationer. Dvs, hvor langt vil man gå hvis der er en der skubber/slår ud efter en/der er flere angribere osv. Man må overveje om man bør forsøge at undgå konflikten, om hvornår man vil forsøge at kontrollere angriberen eller hvornår man vil bruge mere alvorlige teknikker. Hvis man først skal til at begynde at tænke over hvordan man vil reagere når man er i en situation, kan man let komme til at overreagere eller måske stivne helt.

At tænke over hvordan man vil reagere betyder naturligvis ikke at man på forhånd skal udtænke hvilke teknikker man vil bruge i forskellige situationer (det er umuligt og virker ikke). Derimod at man må tænke over hvor langt man kan, og vil, gå i forskellige situationer.

Optrapning af konflikter

Normalt gennemgår en konflikt et bestemt mønster, der til sidst kan føre til slagsmål eller kamp. Viden om de 5 faser kan hjælpe én med at kontrollere situationen. En konflikt behøver naturligvis ikke altid at udvikle sig i rækkefølge fra 1 til 5 som vi gennemgår det her. Ligesom en optrapning kan ske mere eller mindre hurtigt.

Her følger en gennemgang af 5 faser i optrapningen af en konflikt, samt 3 overvejelser man kan bruge til at vurdere hvordan ens forsvar skal tilpasses angrebet.

5 faser i en konflikt

- 1) **Nonverbal** er normalt den første fase, det kan her dreje sig om forskellige former for provokationer. Eksempler kan være nedstirren eller .fingeren..
- 2) **Skænderi**, modstanderen prøver måske at provokere "ofret" til at "slå først" ved at håne, drille eller han provokerer for at få "ofret" til at reagere.
- 3) **Fysisk kontakt** kan i begyndelsen være skub, greb og træk i tøjet, prikken i brystet med fingeren, truen med knytnæve, spyt osv. Alt sammen eksempler på den første egentlige fysiske kontakt inden situationen har udviklet sig til et egentligt slagsmål.
- 4) **Slåskamp**, der er nu brug for at forsvare sig fysisk. Det kan dreje sig om at voldsmanden slår, sparker eller kommer på nært hold og konflikten ændre sig til .brydning..
- 5) **Dødligt angreb** er den mest alvorlige form for kamp man kan blive udsat for. Der kan her feks være tale om mange angribere, angreb med våben og specielle, ekstreme situationer. Man må igen her, inden man kommer i situationen, have gjort sig nogle overvejelser over hvilke angreb der kan retfærdiggøre at man selv bruger de farligste teknikker.